

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Velesile in podunavski problem

Po odgovoru Nemčije, Italije in Anglije

Dasi se z vseh strani najodločneje naglašja, da pri snovanju podunavskega gospodarskega bloka ne sme biti politike, se vendar kaže vedno bolj jasno, da se skrivajo v ozadju razni nameni in načrti, ki so vse prej kakor zgolj gospodarski. To se je najjasneje pokazalo prav pri odgovoru, ki so ga dale na Tardieujevo spomenico Italija, Nemčija in Anglija. Pokazalo pa se je tudi, da se zasledujeta s strani velesil dva različna politična cilja in da sta se, kakor glede vseh mednarodnih evropskih vprašanj, fronti: Na eni strani stoji Francija, Češkoslovaška in Rumunija, katero podpira direktno ali indirektno tudi Poljska, na drugi pa Italija, Nemčija, Anglija, Avstrija in Madžarska.

Tardieujev načrt je bil zasnovan — povejmo odkrito — v prvi vrsti na pobudo francoskega velekapitala, ki je investiral v podunavskih državah posebno pa še v Avstriji in Madžarski, ogromne kapitale. Ta kapital je zaradi sedanjih obupne krize, ki žene Avstrijo in Madžarsko v propast, nevarno ogrožen. Pa tudi oni, ki je investiran v ostalih podunavskih državah, se ne obrestuje tako, kakor bi se moral. Da se prepreči še večja gospodarska zmeda, da se dvignejo izgledi na izboljšanje in da se ustvari možnost za nove investicije, naj bi se po tem načrtu napravila v Podunavju močna gospodarska skupina držav, ki bi napram ostalemu svetu nastopala več ali manj kot enota. S preferencami in kontingenti naj bi se dvignilo medsebojno trgovanje; agrarne države naj bi dobile tržišča za svoje blago v industrijskih, industrijske pa v agrarnih. Da bi se enota še bolj okrepila in medsebojno povežala, so bili predlagani še drugi ukrepi, kakor n. pr. izenačenje valut, skupno kreditiranje s strani velesil itd.

Bistvo francoskega predloga pa je v tem, da po njem ne bi smelo biti ne favoriziranih ne prikrašanih. Sporazum prizadetih držav bi moral biti tak, da bi koristil enakomerno vsem, ne pa samo nekaterim. Zato je Tardieu tudi predla-

gal, naj se najprej sestanejo k posvetovanju Avstrija, Češkoslovaška, Madžarska, Jugoslavija in Rumunija, in šele nato ko bi se navedene direktno zainteresirane države medsebojno sporazumele glede vsebine in oblike svojega gospodarskega sodelovanja, naj bi se pridružile vsej tej akciji še velesile. Sporazum na tej podlagi bi bil zares svoboden, vsaki državi bi bila dana neposredna možnost, da vnaprej zavaruje svoje interese in določi svoj položaj v podunavski zvezi. Dasi je možnost sporazuma, ki bi absolutno zadovoljil vse in prinesel vsem korist, morda, je Tardieujev predlog vendar pravičen in na vsak način vreden, da se o njem razpravlja in stori vse, kar je mogoče, da se uresniči.

Stališče ostalih treh velesil je pa docela drugačno. One hočejo, naj bi se o obliki in vsebini zveze sporazumele najprej velesile brez prizadetih podunavskih držav, katere bi bile postavljene že pred dovršeno delstvo, katero bi morale sprejeti. To stališče je najprej nedemokratsko, nadalje pa nevarno za večino podunavskih držav, za katere prav za prav gre. Če bi obveljalo in bi se podunavska zveza osnovala na tej bazi, bi se prav lahko zgodilo, da bi postala samo pomožna akcija za Avstrijo in Madžarsko. Dunaj in Budimpešta bi v tem primeru postala zopet to, kar sta bila za časa Avstroogrske, izkoriščevalca celotnega teritorija. To pa je za Češkoslovaško, Jugoslavijo in Rumunijo absolutno nesprejemljivo. Vsa naša desetletna borba za osamosvojitve od teh dveh centrov, in vsi uspehi, ki jih je rodila, bi se namah zrušili v prah, in naša svoboda bi postala zelo relativen pojem, kajti brez gospodarske neodvisnosti ni politične svobode.

Z ozirom na vse to je tedaj treba jasno in nedvoumno povedati, da smo tudi mi pripravljeni sodelovati pri reševanju podunavskega problema, toda samo na osnovi popolne svobode pogajanj in absolutne enakopravnosti. Vsaka druga oblika je za nas nesprejemljiva in jo moramo zato energično odkloniti.

POLJSKA NA LJUBLJANSKEM VELESEJMU.

VARŠAVA, 29. marca. Ministrstvo za trgovino in industrijo je sklenilo, da bo Poljska uradno sodelovala na letošnjem velesejmu v Ljubljani, ki bo odprt od 1. do 7. junija.

VOJAŠKA NAPREDOVANJA.

BEOGRAD, 29. marca. Vojaški organ »Službeni vojni list« objavlja večji kraljevski ukaz o napredovanju in upokojitvi častnikov. Med drugimi so napredovali brigadni general Milutin Nedić za divizionarja in istotako brigadni general Živko Stanisavljević, dočim je bil polkovnik Ljubomir Belmarković imenovan za brigadnega generala.

POTRESNI SUNKI V SARAJEVU.

SARAJEVO, 29. marca. V soboto, nedeljo in včeraj je bilo tu več potresnih sunkov, ki pa niso povzročili materialne škode. Najhujši sunek je bil zaznamovan v nedeljo popoldne. Spremljalo ga je podzemsko bobnenje, ki je povzročilo velik strah med prebivalstvom.

ARETACIJA TRŽAŠKEGA VAMPIRA.

RIM, 29. marca. Iz Trsta poročajo, da je tamkajšnja policija aretirala neznanca, ki je že več časa z nožem napadal dekleta in povzročal v vsem mestu veliko razburjenje.

Vabilo na konferenco velesil

SEPARATNA PODUNAVSKA AKCIJA ANGLIJE. TARDIEU POTUJE V LONDON. ITALIJA IN NEMČIJA SOGLAŠATA.

LONDON, 29. marca. Angleški ministri predsešnik Macdonald je brez prejšnjega sporazuma s Francijo postal v Parizu, Rim in Berlin okrožnico, s katero sklicuje konferenco velesil v podunavskem vprašanju. Pogajanja o določitvi dneva, kraja in programa konference se bodo začela te dni. Konferenca se bo, kakor se zdi, sestala že prihodnji teden. Za Anglijo se je bodo udeležili Macdonald, Simon in Chamberlain.

PARIZ, 29. marca. Francoski listi se obširno bavijo s konferenco štirih velesil o podunavskem vprašanju, katero je sklical Macdonald. Uradno se potrjuje tudi vest, da bo ministri predsešnik

Tardieu odpotoval koncem tedna v London, da se z Macdonaldom in zunanjim ministrom sirom Johnom Simonom porazgovori o vseh nastalih vprašanjih.

Francoski odgovor na angleško povabilo še ni bil odposlan, zatrjuje pa se, da bo Francija povabilo sprejela. Tardieu se pa hoče na vsak način poprej še sporazumeti z angleškimi državniki, tako, da bi med njim in Macdonaldom sklenjen sporazum tvoril potem podlago za razpravo na konferenci sami. Italijanska in nemška vlada sta povabilo tudi uradno že sprejeli, vendar pa nista predlagali nobenega datuma glede sestanka.

Pogajanja v Šanghaju so se razbila

ATENTAT NA JAPONSKO ODPRAVNIŠTVO. — JAPONCI ZOPET OBSTRELJUJEJO KITAJSKE POLOŽAJE. — KOMISIJA DRUŠTVA NARODOV V NANKINGU. — RUSKA SODBA O SPORU.

LONDON, 29. marca. Pogajanja za premirje in mir med Japonci in Kitajci v Šanghaju, ki so prvotno potekala zelo ugodno, so se zaradi nenadanih nesporazumov popolnoma razbila. Japonci delegati so dobili nalog vrniti se v Tokio.

ŠANGHAI, 29. marca. V poslovne prostore tukajšnjega japonskega odpravnika sta bili vrženi dve bombi, ki sta s strahovitim pokom eksplodirali in ranili več oseb. Odpravnik diplomatskih poslov Šigemiten je ostal k sreči nepoškodovan. Storiteli še niso izsledeni, vendar je gotovo, da pripadajo organizaciji ekstremnih kitajskih nacionalistov.

ŠANGHAI, 29. marca. V soboto so japonska letala vrgla 20 bomb na Kinčau. Bombe so zažgale več poslopij, ki so skoraj do tal pogorela. Prav tako pa so pričeli Japonci obstreljevati tudi kitajske obrambne postojanke na novi fronti. Najprej so otvorili ostro kano-

nao, nato na napad s strojinicami. Na kitajski strani je bilo ubitih 14 mož, več na jih je bilo ranjenih.

NANKING, 29. marca. Semkaj je prišla komisija Društva narodov, odposlana na Daljni vzhod, da prouči japonsko-kitajski spor. Policija je ukrenila

dalekosežne varnostne odredbe, da prepreči napade ogorčenega kitajskega prebivalstva na delegacijo Društva narodov, od katere ne pričakuje nobene pomoči več.

TOKIO, 29. marca. Priprave za formalni izstop Japoncev iz Društva narodov so v polnem teku. Pričakuje se, da bo vlada že te dni javila svoj sklep v Ženevo.

MOSKVA, 29. marca. »Krasnaja Zvezda«, organ sovjetskega komisarijata za vojsko, objavlja zanimiv uvodnik, v katerem obravnava vzroke japonsko-kitajskega spora in naglašja, da je ta spor le del velikega kompleksa nasprotstev med Japonci in Združenimi državami Severne Amerike. Borba med Japonci in Ameriko se omejuje za enkrat samo na izmenjavanje diplomatskih not, na časopisno polemiko in vojaške demonstrativne manevre. Kljub temu pa je vsakemu poznavalcu razmer jasno, da bo morale preiti ali slej priiti med obema velesilama do oboroženega spora. Kdaj bo napetost narasla do katastrofe, ni mogoče proročati, vendar je mogoče, da je vse to le še vprašanje mesecev, ne več let.

NOVI BOLGARSKI POSLANIK V BEOGRADU.

SOFIJA, 29. marca. Bolgarski listi poročajo, da bo v kratkem imenovan za poslanika v Beogradu demokratski poslanec Dimitrij Drenski, ki je bil še nedavno pomočnik notranjega ministra. Drenski je bil rojen v Plovdivu in je sedaj star 49 let.

VIHARJI V AMERIKI IN AVSTRALIJI.

NEWYORK, 29. marca. Južnovzhodne osrednje države Združenih držav Severne Amerike je zopet opustošil vihar. Najhujše so prizadete države Alabama, Georgia in Tennessee. Doslej ugotovljeno število mrtvih znaša 14, ranjenih pa 50. Nastala škoda dosega več milijonov dolarjev.

ADELAIDE, 29. marca. Na južni obali Avstralije je divjal te dni strahovit orkan, ki je poškodoval 22 ladij. Pri tem se je utopilo 5 oseb, dočim jih je bilo 75 ranjenih.

STALIN NI BOLAN.

MOSKVA, 29. marca. Sovjetska vlada je izdala uradni komunike, v katerem odločno zanika vse vesti, da je bil Stalin

nevarno bolan. Prav tako zanika trditve tujega tiska, da je bil pozvan v Moskvo neki nemški specialist, ki naj bi Stalina preiskal. Stalin je zdrav in opravlja v redu svoje posle.

Originalna davščina.

Doslej so veljali Italijani za najbolj iznajdljive glave, kar se tiče novih davščin, sedaj so jih pa Bolgari temeljito prekosili. Uvedli so namreč davek na kratke pričeske in trajne kodre. Vsak brivec, ki napravi kratko pričesko ali trajne kodre, mora odšteti davčni blagajni 5 levov. Davek pa plačujejo seveda ženske, ne pa brivci iz lastnega žepa.

Pri železniških težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgagi vzpehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnjenju k bluvanju učnita 1—2 čaši naravnega »Franz Josefove« vode, temeljito iztrebljenje prebavi. Mnenja bolnišnic izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefovo« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija voda. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vsaki lekarni, drogeriji in specerijski trgovini.

Novo italijansko notranje posojilo

RIM, 29. marca. Že nekaj dni se tu trdovratno vzdržujejo vesti, da bo Italija v kratkem najela novo notranje posojilo, s katerim bo krila stare obveznosti. Sedaj pa poročajo o tem posojilu tudi že listi, ki povdarjajo, da bo finančni minister izdal šesto serijo petodsetnih devetletnih zakladnic v višini ene milijarde lir. Emisijska cena bo znašala 97 lir za 100 lir nominalne, obrestna mera pa 5 odstotkov. Izdajo zakladnic bo prevzel neki bančni konzorcij pod vodstvom italijanske narodne banke. Javno podpiranje se bo pričelo dne 7. aprila. Posojilo se bo porabilo pretežno za kritje zakladnic prej šnjih notranjih posojil.

RAZPRAVA O TROŠARINAH.

BEOGRAD, 29. marca. Danes se je sestel finančni odbor narodne skupščine, da razpravlja o predlogu zakona o preureditvi trošarin. Poročilo bo še danes izročeno predsedstvu, tako da bo moglo priti že jutri na sejo plenuma.

DEMISIJA NA BEOGRAJSKI UNIVERZILI.

BEOGRAD, 29. marca. Rektor in prorektor beogradske univerze sta podala ostavko. Akademski senat je ostavko sprejel.

*Ne hvalite, ne občudujte,
— ljubite, posnemajte!*
JOACHIM

† Ivan Jelačin starejši.

Pred prazniki je preminul v zdravilišču Lassnitzhöhe pri Gradcu znani ljubljanski veletrgovec in tovarnar g. Ivan Jelačin, star 66 let. Z Jelačinom je legla v grob markantna osebnost predstavnika našega gospodarskega in trgovskega življenja. Z marljivostjo, vztrajnostjo in podjetnostjo si je pokojnik ustanovil podjetje, ki slovi širom države. Pridobil pa si je neveljavih zaslug tudi za slovensko trgovstvo, saj je sodeloval in pomagal vsepovsod, kjer je šlo za trgovske interese. Ivana Jelačina so prepejali v Ljubljano, kjer so ga danes popoldne položili k večnemu počitku. — Časten mu spomin!

Nova grobova.

V bolnišnici v Gradcu je preminul znani mariborski urar in juvelir g. Rudolf Bizjak. Truplo pokojnika so prepejali iz Gradca v Maribor in ga bodo pokopali danes popoldne na pokopnem pokopališču. — V Studencih pa je davi po daljši in hudi bolezni umrla v starosti 26 let ga. Blaženka Kosijeva, rojena Šegovičeva. Pogreb bo v četrtek 31. t. m. ob 16. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju. Pokojnikoma blag spomin, preostalim naše sožalje!

Smrtna kosa.

Pretekli teden so umrli v Mariboru: Olga Žizkova, hčerka mizarja, stara 1 leto; Marija Deutschmanova, viničarka, vdova, 78 let; Aleksander Honak, sin peka, 2 leti; Pavla Strakova, hčerkica šoferja, 7 mesecev; Ivan Plušec, opkarniški mojster; Ferdo Križanec, vodja zemljiške knjige, 72 let; Jeronim Novak, kočijaž, 52 let; Frančiška Samsova, zasebnica, 85 let. Naj počivajo v miru!

Deputacija odpuščenih železničarjev pri banu.

V Sloveniji je bilo pri sedanjih redukcijah odpuščenih skupno 283 železničarjev in železniških delavcev, ki so poslali pretekli teden posebno deputacijo k banu g. dr. Marušiču v Ljubljano. Deputacija je dobila zagotovilo, da bodo odpuščeni ostali v evidenci in bodo, čim se bodo sprejemali zopet novi nameščenci, sprejeti prvi.

Odpuščanje zasebnih nameščencev.

Da bi se izognili določilom novega obrtnega zakona, ki ureja tudi službeno razmerje zasebnih nameščencev, odpuščajo nekatera podjetja svoje uslužbence in jih, v kolikor jih potrebujejo, sprejemajo nato takoj zopet na novo; seveda pod slabšimi pogoji. Da je to navadno izigravanje veljavnega državnega zakona, je dovolj jasno, zato bi morale merodajne oblasti vsako tako nadaljnjo samovoljnost energično preprečiti.

Iz Glasbene matice.

Drugi skupna vaja mešanega zbora in odhodnica g. Vehovca.

Iz carinske službe.

Pri mariborski carinarnici je upokojen glavni carinski skladiščnik g. Franjo Vavpotič.

Ceneno meso.

Jutri, v sredo se bo od 7. ure jutraj naprej prodajalo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici 400 kg svinjskega mesa s slanino po Din 7.— kg, in sicer na osebo do 2 kg.

Razne nezgode.

Na velikonočno soboto je doletela v Pekrah služkinjo Julijano Berglezovo hujša nezgoda. Padla je z lestve in si zlomila desno roko. Desnico si je zlomila pri padcu s stola tudi delavka Josipina Esenkova iz Brezij. — Na Ranci pa se je hudo ponesrečil 13letni posestniški sin Anton Grašič. Spotaknil se je na cesti, padel na obraz ter si poškodoval desno oko. Vse tri ponesrečence so prepeljali v bolnišnico.

Nezgodna na ulici.

Že priletno ženo Marijo Smehovo, stanujočo v Pristaniški ulici, je doletela danes dopoldne nezgoda. Revica je padla tako nesrečno, da si je pri padcu zlomila desno nogo nad kolenom. Z rešilnim avtom so jo prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Sestanek skavtov Dravske župe v Mariboru

Predavanja in zabava.

Včeraj je bil sestanek roverov in stannaric Dravske župe skavtov in planink v Mariboru. Takoj po prihodu ljubljanskega vlaka, s katerim je dospelo 20 skavtov in planink iz Ljubljane, 5 iz Celja in 1 iz Kamnika, so se vsi podali v dvorano klasične gimnazije, kjer je bil sestanek. Razen velikega števila skavtov in planink, so se ga udeležili tudi gg. dr. Jos. Tomišek, dr. Müller, dr. Leopold Poljanec in več profesorjev.

Sestanek je otvoril Dolar Jaroslav, ki je pozdravil navzoče ter prečital referat g. dr. Dolarja, ki je bil zadržan. Tema je bila: »Pravice mladine«. Nato so se vrstili krajši referati: Pivka Franjo je govoril o »Današnji dobi in današnji duševnosti«, Košič Oton o »Mladinskem gibanju«. G. dr. Müller je podal z ozirom na prejšnja predavanja nekaj pripomb

posebno o odnošajih med staro in mlado generacijo ter se dotaknil tudi nacionalizma. Za njim je referiral g. dr. Leopold Poljanec o vzgoji individualnega človeka, zaključil pa je predavanja g. prof. Sila, ki je povedal nekaj splošnih besed o mladini in vzgoji sploh. S tem je bil program izčrpan. Dolar se je zahvalil gg. predavalcem in udeležencem sestanka ter izrazil željo, da bi vsakomur ostala vsaj drobtinica, ki jo bo lahko uporabljal pri skavtskem delu.

Popoldne je bila interna zabava, ki je potekla v splošno zadovoljstvo. — Udeleženci so prenočili v Mariboru in se danes odpeljejo na svoje domove. Upamo, da bodo gostje odnesli iz Maribora lepe spomine in jim kličemo: Na svidenje!

Velika kavarna
4 ORLOW 4
V rumunskem in kavkaškem plesu
Samo 3 dni Samo 3 dni

Nesreče pri velikonočnem streljanju.

V Konjiški vasi pri Konjicah se je pripetila na velikonočno nedeljo huda nesreča. Kakor po navadi so tudi letos fantje nabijali možnarje in streljali za Veliko noč. Pri tem pa so ravnali tako nesrečno, da se je vnela večja količina smodnika v bližini nekega nabitega možnarja, ki je eksplodiral v hipu, ko stase mu približala posestniški sin Štefan Skrbinšek in njegovi tovariši. Oba sta dobila nevarne poškodbe — Skrbinškovevemu tovarišu je celo odtrgalo desno uho — in so ju morali prepeljati v mariborsko bolnišnico. — Pri velikonočnem streljanju se je ponesrečil nadalje tudi vajenec Srečko Stiglic v Radvanju. Dobil je hude poškodbe na obrazu, Moral je iskati pomoči v bolnišnici.

Surov napad.

Gmajnerjevi na Pragerskem so imeli letos žalostne velikonočne praznike. Na velikonočno soboto zvečer so pričakovali očeta Antona Gmajnerja, uslužbenega pri železnici, katerega pa v kljub pozni uri od nikoder ni bilo. V skrbeh, da se mu ni kaj pripetilo, so ga šli zato iskati in so ga našli blizu domače hiše na cesti vsega krvavega in nezvestnega. Ker je imel na glavi nevarne rane, so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico. Domačim je bilo takoj jasno, da je očeta nekdo nepričakovano napadel, ko se je vračal z dela domov. Zadevo so prijavili orožnikom, ki zdaj poizvedujejo za surovim napadalcem.

Na naslov oo. kapucinov v Studencih.

Kakor vsako leto, tako je tudi letos bila velikonočna procesija Kristusovega vstajenja pri Sv. Jožefu v Studencih na veliko nedeljo ob petih jutraj jako dobro obiskana kljub rani uri in kljub dokaj občutnemu mrazu. Te procesije se že iz tradicije udeležuje razen Studenčanov tudi mnogo Mariborčanov, ker jim dobro dene jutranji izprehod ter jim tem bolj diši žegen, ko se vrnejo. Udeležence pa je neprijetno dirnilo, da veliko bandero še sedaj ni dobilo slovenskega napisu. Po trinajstih letih mislimo, da bi bil že čas, da bi se tudi to urenilo. Gospodje kapucini so pri cerkvi sv. Jožefa že marsikaj spremenili, pa bi lahko še tudi to malenkost. Naj pogledajo tja preko meje, pa bodo videli, da tam nimajo na cerkvenih banderih slovenskih napisov. Čemu bi torej imeli mi nemške?

Jadranska noč.

Mestni odbor »Jadranske Straže« v Mariboru priredi v soboto, dne 2. apr. v prostorih pivovarne »Union« svojo redno prireditev z umetniškim sporedom in prosto zabavo. Prostorji bodo umetniško okrašeni, mariborske narodne in požrtvovalne dame pa bodo skrbele za cenena okrepčila. Pri prosti zabavi svira jazz »White Star«. Čisti dobiček je namenjen izključno za obisk in letovanje mladine na morja.

Ciril Metodove razglednice in Maribor.

Letošnje velikonočne razglednice CM družbe so jako čedne. Posebno ljubka je ona, ko pogrnja gospodinja jerbas, da ga ponese k žegnu. Torej popolnoma domač motiv, ki je izveden jako posrečeno. Take razglednice imajo zlasti za naš obmejni Maribor in njegovo zaledje tudi svoj poseben vzgojni pomen, ker romajo ob takih prilikah v veliki množini med ljudstvo. Zato bi ne smele poiti, kakor se je to že opetovano zgodilo. Na velikonočno soboto sem jih iskal v petih trgovinah in trafikah, a nisem dobil niti ene. Tujega kiča pa je bilo vse polno. Krivda je na naših papirnih trgovinah in trafikah, ki se zalagajo s tujim blagom, a domačega vzamejo le za silo. To nikakor ni prav in upamo, da vsaj te vrste domačega blaga ne bo nikoli več manjkalo, zlasti ne v našem Mariboru.

Občni zbor SPD kluba »Meja«.

SPD klub »Meja«, ki si je nadel naloge vzdrževati stike z našim obmejnimi prebivalstvom in prirejati na mejo, posebno na Kobansko izlete, bo imel v soboto, dne 2. t. m. ob 20. uri v hotelu »Orel« svoj letošnji občni zbor. Na občnem zboru se bodo sprejemali tudi novi člani.

Jugoslovansko A. D. »Triglav«.

javlja tovarišem in cenj. starešinam, da je za izlet v Prekmurje 2. aprila odhod iz Ljubljane jutraj ob 7.27; a iz Maribora ob 11.50. Četrtnska vožnja za vse udeležence.

Iz »Nanosa«.

Društvo se tem potom zahvaljuje vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da je akademija v vsakem oziru tako lepo uspela. Posebno pa se zahvaljuje ggč. Kraljevi in Udovičevi, gg. Sancinu in Rasbergerju ter pevskemu društvu »Jadrani«, ki so s svojimi umetniško podanimi točkami mnogo pripomogli do tako krasnega uspeha. Posebno g. Rasberger je pokazal, kaj lahko nudi mladina, če je vodstvo v pravih rokah. Končno se pa zahvaljuje društvu tudi vsem darovalcem, med njimi zlasti gg. Čebokliju, Macarolu, Misleju in Perhancu. Vsem skupaj ponovno: Iskrena hvala!

S policije.

Policijska kronika od sobote pa do danes ne beleži nič posebnega. Policija je imela ob praznikih hvalevreden mir pred razgrajati in pijanci. Ne beleži pa tudi drugih omembe vrednih dogodkov, kar izpričuje, da so Mariborčani praznovali Veliko noč dostojno in v lepem miru. Zabeleženih imajo sicer skupno 10 aretacij zaradi manjših policijskih prestopkov, po večini pa le radi beračenja in kršitve cestno-policijskega reda.

»Petovia«, tovarna čevljev, Ptuj.

V javnosti so razširjene govorice, da je to trdko prevzelo in vse nakupilo neko inozemsko konkurenčno podjetje. Trdkka »Petovia«, usnjarska industrija d. d. Ptuj, ki izdeluje v vsej državi znane izdelke znamke »Pia« in »Humanik«, ugotavlja izrecno, da ji o pogajanjih radi prodaje tovarne ni ničesar znano in tudi nikdar ni imela namena, voditi takšna pogajanja. Nasprotno je tovarna takas v polnem obratu in nas prosi za objavo, da so navedene govorice brez vsake podlage.

Mariborsko gledališče REPERTOAR.

Torek, 29. marca. Zaprtlo.

Sreda, 30. marca: »Trije vaški svetniki«.

Abonnement A.

Četrtek, 31. marca: »Traviata«. Premiera. Gostovanje ge. Tinke Wessel-Polla. Abonnement C.

Odlični gost v Verdijevi operi »Traviata«.

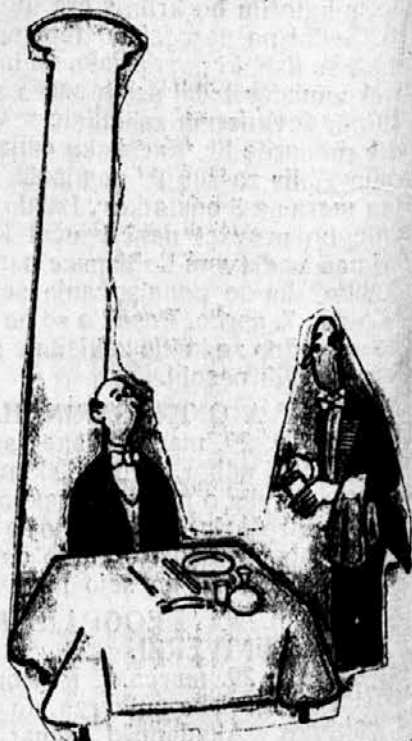
V četrtek, 31. t. m. bo v mariborskem gledališču letošnja premiera Verdijeve popularne in silno melodijozne opere »Traviata«. V glavni vlogi Violetta Valery gostuje slovita koloraturna pevačka, sedaj primadona graške opere, ga. Tinka Wessel-Polla. Odlična gostinja je znana po krasnem glasu in skoro neprekosljivi tehniki. Poleg nje gostuje še priljubljeni bariton g. Fran Neralič v vlogi starega Germonta. V ostalih vlogah nastopijo ggč. Udovičeva, Čepičeva, Barbičeva in gg. Sancin, Trbuhič, Skrbinšek, Gorinšek in Pavle Kovič. Orkester je pomnožen, dirigira L. Herzog, režira Trbuhič. Kljub velikim stroškom, ki so zvezani s tem gostovanjem, veljajo običajne operne cene.

Pomožna akcija na Teznu.

Da se pomore deci brezposelnih staršev in onih, kojih zaslužek doseže jedva višino stanarine ter jim za prehrano ne ostane nič ali pa bore malo, je šolski odbor organiziral ustanovitev »šolske kuhinje«, ki je jela poslovati 22. februarja ter razdelila doslej 1145 porcij. Da deca za Veliko noč ni ostala brez vsega, je sklenil odbor pomožne akcije razdeliti nekaj živeža. Vsakdo je dobil primerno količino govedine, riža in hleb mlečnega belega kruha. K temu darilu pa sta prispevala še tukajšnja mesarja gg. Fran Frangeš in Viktor Jelen, ter darovala v ta človekoljubni namen vsak polovico teleta. V povračilo za dobroto naj jima bo zavest, da sta te male siromaške neizmerno razveselila, saj so jim žarela lica, ko je vsak dobil več kot je pričakoval. Čast in hvala dobrim ljudem! Povrnili jim bo Oni, ki je rekel: »Karkoli ste dali enemu mojih malih — ste meni dali!« Omeniti nam je nadalje, da so podprle našo plemenito akcijo tudi vse tukajšnje tovarne ter darovale večje zneske v dobro revnim malčkom in da je daroval Glavni odbor pomladka rdečega križa v Beogradu 500 Din, Oblastni odbor v Ljubljani pa 1000 Din. Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev v Mariboru je darovala za 150 Din živil, Konzumno društvo za Slovenijo, podružnica v Mariboru, tudi živila v istem znesku. Vsem darovalcem: Bog plačaj!

Vas teden dni brez kruha.

Iz Vilne poročajo: V sredo so prebivalci vasi Berezno, ki leži tik ruske meje na Poljskem, na neki javni naši otroški balonček. Na njem je bil pritrjen listek, na katerem je bilo napisano: 175 prebivalcev vasi Uršaš, okraj Zaslav, so že teden dni brez kosčka kruha. Sovjetske oblasti ne pošljejo nobenih živil. Prosimo Vas pomoči, poljski mejaši!

»Naročil sem vendar telečjo pečenko, pa ste mi prinesli svinjsko!«
»Nič ne dé, gospod, cena je ista.«

Sport

Gozdni tek za prvenstvo Maribora.

Na velikonočno nedeljo je priredil SK Železničar gozdni tek za prvenstvo Maribora. Start in cilj sta bila na Rapido- vemu igrišču; proga je bila dolga 7.5 km in je šla do Slovenske Kalvarije in čez njo nazaj na Rapido igrišče. Lansko- letni zmagovalec Podpečan je bil tudi letos sigurni favorit, a je zasedel šele drugo mesto, ker mu je prvenstvo z na- skokom 20 metrov odnesel Grmovšek od SK Maratona, ki je kljub slabi poti dosegel prav lep čas. Izmed 10 tekačev so se plasirali kot 1. Grmovšek (Marat- on) 24.45. 2. Podpečan (Železničar) 24.50. 3. Škamlec (Maraton) 25.15.

Slalom tekma na Pecl.

Velikonočni ponedeljek nam je dal pr- vaka v hitrostnem smuku. Tekmo je pri- redil Mariborski smučarski klub na Pe- ci. Prvak je Ivič (MSK), ki je progno pre- vozil v času 7.20; sledijo: 2. Golob Maks (Mežica) 8.03, 3. Franc Sicherle (Meži- ca) 8.10.

Mednarodni nogometni turnir

Najboljše moštvo turnirja ISSK Maribor.

Skupni aranžma velikonočnega turnir- ja treh mariborskih vodilnih klubov je bil vsekakor posrečen. Obisk je bil za- dovolj. V sportnem pogledu pa turnir žal ni uspel, kajti vsem mariborskim moštvom se je poznal zimski odmor. Turnir sta otvorila stara rivala:

ISSK Maribor:SK Železničar 2:0 (1:0).

Železničar je v tej tekmi odpovedal skoro na vsej črti. Prav posebno velja to za napad, ki ni zmozel niti ene smo- trene skupne akcije — vse se je pone- srečilo: podajanje je bilo več ko neto- čno, strelji so skoro vedno zgrešili cilj. K temu se je pridružilo še absolutno po- manjkanje elana. V pogledu skupne igre nam je moštvo ostalo dolžno vse. Krilska vrsta, razen Frangeša, ni zado- voljila, imela pa je tudi težavno stališče, ker napad ni obdržal žoge. Obramba se je trudila in je bila kolikortoliko na me- stu.

ISSK Maribor vključ v zmagi ni zado- voljil v vseh ozirih. Obramba je v prvi polovici omalovala naprotnikov napad, igrala preveč ofenzivno in si ni vzela mnogo truda, da že v polju zavr- ne naprotnikove predore. Nastalo je ra- di tega pred golom več kočljivih situacij. Od krilcev sta zadovoljila Konič in Ko- kot. Kirbiš samo v prvem polčasu, do- čim je po odmoru mnogo grešil. Napad je v polju lepo kombiniral, pred golom je pa njegovo znanje odpovedalo, šte- vilne idealne šanse so bile pokvarjene radi oklevanja in neodločnosti. Zemljč na levem krilu je zelo prodoren; izvedel je številne nevarne akcije, pred golom pa je mnogo grešil, ker je streljal na gol večinoma iz nepravilnih pozicij.

ali pa žogo nepravčasno oddal. Stari rutiner Terglec je bil v polju dober, pred golom ga je pa njegova nekdanja pro- dornost povsem zapustila in še kadar je prišel do strela, je poslal žogo običajno previsoko. Hreščak je malce prepočasen in preveč bojazljiv. Njegovi bliskoviti udarci so postali redki. Desna stran na- pada vse premalo odločna. Dušan je pre- počasen in mu še manjka rutina. Boris pa je bil topot najslabši mož v moštvi. Igra sama je potekla razen prvih 20 minut v znamenju premoči ISSK Mari- bora, ki si je tudi zmago popolnoma za- služil.

Sodil je g. Mohorko.

SK Südbahn (Gradec):SK Rapid 6:3 (2:0).

Dočim so gostje tekmo cele tekme do- minirali radi dobre skupne igre, pri Ra- pidu o skupni igri ni bilo sledu in se je, v kolikor ni bil potisnjen v obrambo, o- mejeval le na prodore. Pri Rapidu so samo trije igralci močnejše kvalitete, to so Herman, Barlovič in Golinar, ostali igralci pa so tretjerazredni!

Gosti so tehnično dobro izbalansirani. V polju so kombinacijsko dobri, pred golom pa jim manjka potrebna odloč- nost. Najboljši del moštva je krilska vr- sta, dočim je ožja obramba precej nesig-urna. V napadu je bila leva stran bolj- ša od desne.

O poteku igre ni mnogo poročati. Bi- la je precej enostranska in odgovarja zmaga gostov v razmerju 6:3 poteku igre. — Sodil je g. Bizjak.

V ponedeljek so se tekme nadaljevale, in sicer sta nastopila kot prvi par

ISSK Maribor:SK Rapid 15:0 (7:0).

Rapid je bil popolnoma inferioren pro- tivnik. Bila je to igra mačke z miško. ISSK Maribor, ki je nastopil v nekoliko spremenjeni lastavi, je imel zelo lahko delo. Rapid namreč ni nastopil s kom- pletnim prvim moštvom, temveč z rez- ervisti, pojačenimi z nekaterimi igralci iz prvega moštva.

Sodil je g. Skalar iz Ljubljane.

ISSK Maribor:SK Südbahn (Gradec) 1:1 (1:1).

Železničar je v ponedeljek svoje mo- štvo temeljito spremenil. Postavil je mlajše igralce, ki so se večinoma dobro obnesli. Prinesli so potrebno voljo in po- žrtvovalnost, in Südbahn se ima zahva- liti le sreči, da ni odšel z igrišča pora- žen, kajti po igri bi zaslužil zmago Že- lezničar za najmanj dvema goloma razli- ke. Enajstotica SK Železničarja je na- stopila z očitno voljo, da hoče popra- viti dojem tekme z Mariborom in je za- igrala s tako požrtvovalnostjo, da so go- stje igrali včasih popolnoma podrejeno vlogo.

Südbahn je zadovoljil le v tehničnem pogledu. Napad se ni mogel uveljaviti. V polju je precej dobro kombiniral, pred

golom pa je bilo njegove umetnosti ko- nec. Najboljši del moštva je bila tudi da- nes krilska vrsta. Ožja obramba je uga- lala le včasih.

Gola sta padla v 9. in 10. minuti v pr- vem polčasu. — Sodil je g. Bergant.

SK Železničar mlad.:SK Svoboda mlad. 3:2 (2:1).

Prijateljska tekma med mladino SK Železničarja in SK Svobode, ki se je odigrala na velikonočno nedeljo dopol- dne na igrišču ISSK Maribora, je konča- la z zmago Železničarja v razmerju 3:2. Sodil je g. Konič.

SK Železničar rez.:SK Mura 3:3.

Prvenstvena tekma, odigrana včeraj v Murski Soboti, je končala neodločeno. Sodil je g. Vesnaver.

Sokolstvo

Framsko Sokolsko društvo

priredi na belo nedeljo popoldne v Tur- nerjevi dvorani v proslavo Tirševe sto- letnice akademijo. Nastopijo vse katego-rije naših telovadcev in telovadk, veči- noma s spremljevanjem godbe. Na spo- redu je tudi več pevskih točk mladinskega in članskega društvenega zbora ter mnogo tamburaških. Začetek ob pol- štirih. Pridite vsi!

Boj za ženo

Tragedija ljubosumnosti, kakor ustvar- jena za kak film, se je odigrala nedav- na v severnofrancoskem mestu Aubervilliers. Pred nekaj meseci je bila žena šoferja Luciena Dubarlea s svojima dve- ma otrokoma zapustila moža in se pre- selila k svojemu prijatelju, nekemu agen- tu po imenu Raguigne. Zaman se je tru- dili Dubarle pregovoriti nezvesto ženo, da bi se spet povrnila k njemu. Ostalo mu je samo upanje, da se bo morda kmalu naveličala tudi svojega ljubčka. Toda to upanje ga je prevaralo, in tako je, sit čakanja, dogovoril s Raguignejem sestanek v neki gostilni. Tu sta se moža dolgo prerekala, naposled pa sklenila, da mora eden njiju izginiti s sveta.

Dubarle je potegnil dolg nož in s stra- hom so drugi gostje v gostilni čakali, kaj bo, ne da bi kdo imel poguma pre- prečiti spopad. Dubarle pa je položil nož na mizo, odpel telovnik in srajco in za- klical nasprotniku: »Tam je moj nož, tu- kaj moja prsa, zdaj pa suni!« Raguigne je tudi res pograbil nož, in njegov na- sprotnik je z zaprtimi očmi čakal na smrtni sunek. Ker se pa nič ni zgodilo, je Dubarle odprl oči in z grozo videl tekmece ležati v krvi. Sklonil se je nad umirajočega z besedami: »Raguigne, od- puščaj ti!« Nato je pograbil nož in si ga zasadil v prsa. Zdaj šele so se navzo- či zgenili, da bi pomagali, a je bilo že prepozno. Ko je prišla policija, je rekel

Iz Poljčan

Kronika zadnjih dni. Cvetni sejem v ponedeljek, je bil letos zelo slab. Se pač pozna, da dolga zima ljudem ni nudila zaslužka. — Smrt tudi ta teden ni poči- vala. V Sp. Poljčanah je preminul na po- sledicah pljučnice 50letni posestnik Fajht- mer, po domače Jež, v Poljčanah pa 86- letna posestnica Ana Lešnikova in 81 let- ni posestnik Ivan Prešern. Slednji, ki je oče našega pismonoše Simona, je bil kot mož poštenjak v kraju zelo priljubljen in spoštovan. To je pokazal njegov pogreb v nedeljo, katerega se je udeležila velika množica ljudi. Peli so mu tudi pevci. Vsem preminulim bodi ohranjen blag spo- min, preostalim pa naše sožalje.

Blaznež s puško.

V vasi Cortemarck v vzhodni Flandriji je na veliki četrtek neki 61-letni kmet v trenutni blaznosti spravil vso vas v strah in grozo. Bil je za ta dan poklican na sodnijo na tožbo, neke sosede. Ko je stopil iz hiše in zagledal tožiteljico, ga je popadla besnost, skočil je v hišo po lov- sko puško in ustrelil soseda. Nato je te- kel po vasi in streljal s šibrami na desno in levo na prestrašene vaščane. Ustrelil je še eno žensko, dve drugi ženski in ne- kega orožnika pa težko rani. Slednjič se je posrečilo vodji orožniške postaje blaz- neža podreti s kroglo iz revolverja.

Raguigne: »Jaz sem kriv. Pustite Dubar- lea na miru!« Nato je izdihnil.

Dubarlea so prenesli v bolnico in bo okrevail.

Spomin na vesoljni potop

Vse mogoče spominske dneve obhaja svet, na enega je pa letos čisto pozabil: na 17. marec. In vendar je to velezname- nit dan, če so namreč preračunavanja učenjakov točna. Potemtakem bi bilo 17. marca t. l. preteklo okroglo 6100 let od tistega dne, ko se je pričel vesoljni po- top, in je očaj Noe s svojo barko nasto- pil tisto dolgo vožnjo. Moderni teologi si sicer glede na leto vesoljnega potopa niso povsem edini, toda na podlagi vest- nih koledarskih študij je upravičena do- mnjeva, da je 17. marec bil tisti dan, ko se je Noe s svojo rodbino in živalmi ukr- cal v barko, in je potemtakem končala njegova vožnja 29. aprila, ko so vodovj pričela usihati in je Noetova barka ob- tičala na gori Ararat.

Angleški arheolog Harold Peake je iz- računal, da se je dogodek vesoljnega po- topa odigral med leti 4250 in 4200 pred Kristom. Tudi on ne more natančno določiti leta katastrofe, je pa istotako mnenja, da sme veljati 17. marec kot za- četek vesoljnega potopa.

Darujte za pomožno akcijo!

A. Averčenko:

Zaklad

Tuguhov je dejal svojemu znancu, mla- demu Bričkinu:

»Zakaj pa nas nikoli ne obiščete? Se- znanil vas bom s svojo ženo. Moja žena je očarljiva, pametna in lepa! Pili bomo skupno čaj in vas bom pri tej priliki pred- stavil. Pridite vendar ob priliki... Ona boje, igra klavir...«

»Kako neumni so zakonski možje,« si je mislil Bričkin in pomilovalno pogledal Tuguhova; glasno pa je rekel: »Prav, pridem.«

»Me bo zelo veselilo. Moja žena je ze- lo izobražena, poleg tega pa je uprav- krasno bitje!«

»Kako je ta človek neumni!« Glasno pa: »Najlepša hvala. Ojutri pridem za- gotovo.«

Bričkin je sedel pri Tuguhovih, in kot takten, finočuteč človek, je bil od kras- nih in majhnih ročic Jelene Ivanovne, ki so hitro in spretno pripravljale čaj, oča- ran.

»Čudovita ženska,« je premišljeval.

»Da!« je vskliknil Tuguhov, kot da bi bil uganil njegove misli. »Moja žena je pravi zaklad. Sedaj pa moram hiteti k zborovanju akcijonarjev in zelo obžalu- jem, da vaju moram pustiti sama. Len- ka, zaklad moj, ali se ne boš dolgočasila?

V ostalem pa ostane itak Viktor Viktoro- vič pri tebi. Prosim vas, dragi Viktoro- vič, zabavajte jo lepo.«

»Z veseljem!...« je obljubil s tresočim glasom Bričkin.

»Vrnem se okoli enajste ure. Prej mi ne bo mogoče, dragica. Na svidenja, dra- gi prijatelji!«

Pretekla sta dva tedna.

Zvečer je sedel Bričkin pri Tuguhovu, — tokrat v prostorni sprejemnici. Sedel je pri klavirju, skupno z Jeleno Ivanov- no, medtem ko je soprog, globoko zami- šljen korakal po sobi. Ker pa se je so- prog pri svojih sprehodih pri klavirju se- dečemu parčku zdaj približal, zdaj od- daljil, se je pogovor med Jeleno Ivanov- no in mladim Bričkinom kaj čudno razvi- jal, takorekoč sila zmešano.

Ona je rekla: »Zakaj pa vas ni bilo že dva tedna nič k nam? Prav nesramen človek ste! Tako sem hrepnela po vas!...«

Pri teh besedah pa je stišala bližajoče se korake svojega soproga, in takoj je prebrisanka spremenila pogovor:

»... poleg tega pa je na posestvu, kjer sem bila pri svojem stricu na obisku, tudi zelo veliko jagod. Jaz tako ljubim ja- gode!...«

Koraki so se odaljili:

»... tebe pa še bolj ljubim! Tako, sem hrepnela po tvojih poljubih, tako sem bila žrtva, da (koraki) sem skoro ves-

dan ležala s svojo sestro med jagodami in smo jih neprestano jedle... mogoče si si pa že kašno drugo izbral? Tako sem ljubosumna, da... nikdar nisem dovolila, da bi moja sestra pojedla več jagod kakor jaz. Včasih sem pričela kar kričati... mogoče bom zvedela... da... jagode so zelo okusne!«

Ta mirni pogovor je trajal zelo dolgo časa, dokler ni Bričkin povzel besedo:

»S kom te naj pa varam, dragica... Hm! najbrže je bil kanarček ali kak liš- ček, pel je imenito... nekoč sem mu po- zabil dati hrane in naslednji dan... ali bolje rečeno, jutri te obiščem, takoj ko odide tvoj mož k tisti vražji seji akcijo- narjev!«

Na tem mestu pa se je kruta usoda ne- usmiljeno poigrala z Bričkinom, izgubil je namreč zvezo z Jeleninim soprogom, in sicer: ko je bil soprog na drugem kon- cu sobe, je Bričkin pripovedoval njegovi ženi o kanarčku, v trenutku pa, ko se je njen mož približal, pa ji je rekel: »Pridem k tebi, takoj ko tvoj mož izgine...«

»Tako... tako...« je zaslišal za hrbtom bolesten glas gospoda soproga. »Vi, mladi mož, ste moje zaupanje zelo grdo zlorabili! Kajpak, jaz lahko »iz- ginem!« ... Jaz sploh lahko izginem, da ne bom motil zaljubljenih golob- čkov.«

S prestrašenim krikom je žena raz-

prostrla roke in ga hotela objeti, on pa jo je odrinil in zmajal z glavo: »Ne po- trebujem niti opravičila niti pojasnila. Vse mi je jasno! Moj sklep je trden. Jaz grem. Hočem to zame tako strašno dra- mo na samem preboleti, daleč proč od kraja, ki bi me spominjal moje nesre- če... in... ako bi prišlo kaj pisem na moje ime, prosim, da mi jih pošljete v hotel Bristol.«

Ko je soprog pobral vse svoje stvari in se s povešeno glavo urno odstranil, je Jelena Ivanovna glasno zaplakala in se vrgla Bričkinu v naročje.

Potem je dvignila glavo, si obrisala solze in rekla: »Naj ga vrag vzame! Zi- vela bom krasno s teboj, o, ti moje nik- dar zahajajoče solnce!...«

Preteklo je mesec dni.

Bričkin je sedel pri Tuguhovu v ho- telu Bristol in mu srdito rekel: »Ravnali ste prestrašno z menoj, vi grdi izdaja- leci!«

(Konec jutri)

Birokrat.

»Gospod ravnatelj, naše registratura je že tako obsežna, da že ni več prostora zanj. Mislim, da bi deset let staro ko- respondenco lahko sežgali.«

»Da, ampak dajte poprej napraviti pre- tise!«

Curren Bell:

75

Lowoodska sirota

A kaj ji je bilo do mojih skrbi in nadlog? Kako čudna se ji je morala zdeti moja oseba, moj značaj, moja povest, moje stanje. Odkimala je z glavo.

»Žal mi je, da Vam ne morem pomoči,« je dejala in zaprla vrata, vljudo sicer, a odločno, in ostala sem sama na pragu. Da je malo potrpečljiva, bi jo bila prosila za kosček kruha, ker sem bila že zelo lačna.

Nisem se hotela vrniti v skopo vas, kjer ni bilo nade, da bi mi kdo pomogel. Rajši bi bila šla v gozd, ki je širil svojo gosto senco ne daleč od vasi, a bila sem tako trudna, slaba, izmučena, da sem ostala blizu ljudi. Samota bi mi ne bila samota, počitek bi ne bil počitek, dokler bi mi kljuboval jastreb glad v telesu.

Približala sem se spet hišam. Prišla sem do njih, a sem spet krenila strani, vedoč, da nimam pravice tod prositi pomoči. Bilo je že pozno popoldne, a klatila sem se še vedno okoli kot izgubljen, gladen pes. Ko sem šla preko polja, sem videla pred sabo zvonik. Hitela sem tja. Blizu pokopališča je stala sredi vrta lepa hišica, ki je morala biti župnišče. Spomnila sem se, da se tuji in reveži včasih zatekajo k župnikom po pomoč. Saj je to njegova naloga — pomoči ljudem, vsaj z nasvetom tistim, ki bi si radi sami pomagali. Zdelo se mi je, da imam pravico iskati v tej hiši podporo. Z novim pogumom in z zadnjo silo sem lezla proti hišici. Potrkala sem na vrata v kuhinjo. Stara žena mi je odprla. Vprašala sem jo, ali je to župnišče.

»Da.«

»Ali je gospod župnik doma?«

»Ni ga.«

»Ali se kmalu povrne?«

»Ne, odpotoval je.«

»Daleč?«

»Ne prav daleč, kake tri milje. Moral je domov radi nagle smrti svojega očeta. Zdaj je v Marsh-Endu; še kakih štirinajst dni ostane tam.«

»Ali je oženjen?«

»Ne, nikogar ni v hiši razen mene, ki sem tu hišnica.«

Te reve nisem mogla prositi daru; še nisem znala beračiti in zlezla sem zopet iz hiše.

Spet sem snela robec — spet sem se spomnila tistih hlebkov v mali prodajalni. Oh, le kosček skorje, en sam založaj, da si utešim glad! Nehote sem krenila proti vasi. Spet sem našla tisto trgovino. Vstopila sem in dasi so bili prisotni še drugi, sem vprašala prodajalko, ali bi mi dala hlebec kruha za robček.

Pogledala me je sumljivo. »Ne, tako ne prodajam.«

V obupu sem ji ponudila robček za pol hlebčka.

»Ali vem, kje ste ga dobili?« je vprašala.

»Ali bi vzeli moje rokavice?«

»Ne! Kaj bi ž njimi?«

Ni ugodno se baviti s takimi podrobnostmi. Pravijo, da je lepo se spominjati mučnih izkustev; a njeni so zoprne misli na dogodke tega večera. Bila sem telesno in duševno preveč pobita, da bi z ugodjem mislila na to trpljenje.

Nisem preklinjala tistih, ki so me odpravljali, saj drugega nisem smela pričakovati in upati. Še slabo

oblečenemu človeku ljudje ne verujejo, a berač v lepi obleki naleti povsod na sum. Česa sem si želela, je bilo delo, a koga je skrbelo, ali ga imam ali ne! Ljudje v tem kraju so me prvič videli in niso poznali mojega značaja.

Tudi žena, ki ni hotela zamenjati kruha za robec, je imela prav, če se ji menjava ni zdela primerna. A hitim h koncu, ker se mi vse to že gabi.

Preden se je zmrzilo, sem šla mimo samotne hiše. Na pragu je sedel kmet in večerjal; sira in kruha je imel v roki. Vprašala sem ga:

»Ali bi mi ne privoščili kosček kruha, zelo lačna sem.« Začuden me je pogledal, a ni rekel besede; odrezal je velik kos kruha in mi ga ponudil. Prepričana sem, da si še mislil ni, da beračim, marveč me je imel za čudakinjo, ki si je bila zaželela črnega kruha. Jedva sem bila tako daleč od njega, da me ni mogel videti, sem sela in dar s slastjo použila.

Ker se nisem nadejala, da najdem posteljo pod kako streho, sem se napotila proti gozdu. A slabo sem si postlala: tla so bila vlažna in zrak hladen. Tudi so me motili ljudje in večkrat sem menjala ležišče. Proti jutro je začelo deževati in ves dan je bil moker. Iskala sem dela, a povsod so me zavračali. Bila sem lačna, le enkrat sem jela. Pred staro kočico sem zapazila dekletko, ki je zlivalo nekako kašo v korito za svinje.

»Ali bi mi dala to?« sem jo vprašala.

Čudno me je pogledala. »Matil!« je zakričala, »žena je prišla, ki me prosi kaše!«

»Daj ji, če berači,« je odvrnil glas iz kočice, »svinja ti tega tako ne žre.«

Dekle mi je izlilo ostanek kaše v prgišče in hlastno sem jo pojela.

Ko se je zmrzilo, sem obstala na ozkem potu, po katerem sem hodila že kako uro.

»Sile me zapuščajo,« sem si mislila, »dalje ne morem. Ali tudi to noč ne bom spala pod streho? Ali moram v dežju na zemlji obležati? Kdo me bo sprejel pod svoj krov? Gladna sem, slaba, obupujem! Te noči ne preživim. In zakaj bi ne umrla? Čemu se tako peham za to bedasto življenje? Ker vem ali upam, da Mr. Rochester še diha in ker nihče rad ne umira gladen na mrazu. Oh, Bog, ne krati mi svoje pomoči! Iztegni roko — vodi me!«

Otrpelo oko mi je krožilo po temni, megleni krajini. Daleč zunaj vasi sem bila, nisem je videla več. Še njiv ni več bilo. Po bližnjicah sem bila zašla zopet v goljavo in le nekaj nerodovitnih leh je ležalo med menoj in meglenimi gorami.

»No,« sem si mislila, »rajši bi umrla v divjini kot na ulici ali na cesti. Rajši naj vrane in krokari glodajo moje kosti, kot da jih položijo v krsto za berače!«

Odšla sem torej proti goram in srečno prišla med nje. Iskala sem kako jamo, v katero bi se uklonila, a je nisem našla. Vse je bilo ravno, zdaj zeleno, zdaj rjavo. V mraku sem barve le še motno razpoznavala. Ko tako gledam po vrhovih in po goljavi, ugledam v daljavi luč.

»Kaj bo, divji ogenj!« sem si dejala in pričakovala, da bo svetloba spet izginila. Toda ne, luč je ostala na mestu. »Da ni kak kres?« sem se vprašala in opazovala ogenj, ali se bo širil. Ne! Tista svetla točka se ni ne večala ne manjšala. »Kaj pa, ko bi prihajala ta luč iz kake hiše?« sem ugenila, ali takoj nato sem se domislila, da se do tja ne bom privlekla. »In ko bi bila

tudi čisto v bližini,« sem obupavala, »saj me ne bodo sprejeli, pred nosom mi zaloputnejo vrata.«

Legla sem, kjer sem stala. Veter je pihal in dež je lil, da sem bila kmalu mokra do kože. Da bi le zmrznila in bi ne čutila mokrote! Nič ni pomagalo, morala sem naprej, dež me je dvignil s tal.

Slabo, a stalno je luč svetila in vabila skozi temo in dež. Poizkusila sem hoditi; počasi sem se vlekla nanrej. Šlo je navkreber, potem čez široko močvirje. Pozimi menda ni bilo moči tod hoditi, saj je bilo še zdaj ob kresu mokro in nevarno. Dvakrat sem se spotekla in pala, a vstala sem zopet in zbrala vse svoje moči. Luč mi je bila zadnja nada, morala sem do nje!

Ko sem prebredla močvirje, sem zapazila belo progo, ki je držala čez goljavo. Stopila sem k njej; bila je steza, ki je segala do luči. Svetloba je prihajala skozi grmovje ali drevje; po obliki vrhov bile so jelke. Ko sem prišla bliže, mi je zvezda vodnica nenadno ugasnila; skrila se je za oviro. Iztegnila sem roko in otipala nizek zid, nad njim je bil plot, za plotom visoko trnje. Tipala sem dalje. Zasvetil se je bel predmet pred mano, bila je lesa; Ko sem se je doteknila, je zaškripala. Na obeh straneh je bila moja — božje drve ali tis.

Stopila sem med meji in šla naprej. Prišla sem do hiše, bila je črna, nizka, dolga, luči ni bilo nikjer, vse je bilo v temi. Ali so šli gospodarji že k počitku? Bala sem se, da se nisem zmotila. Iskala sem vrata in stopila okoli ogla. Zdaici se je zopet zasvetilo; luč je prihajala skozi omreženo okence, ki je bilo le nekaj pedit nad zemljo. Bršljan ali druga ovijalka je pokrival vso steno in še bolj stesnjeval tisto okence, ki je bilo tako skrito in nezrnatno, da mu ni bilo treba ne oknic ne zagrinjala. Pripognila sem se in odgrnila listje: videla sem vse, kar se je v hiši dogajalo. — Tla so bila umita in s peskom posuta. Na polici iz orohovine so stali cinasti ploščki v dolgi vrsti in v njih se je odražal žar plapolajočega ognja. Opazila sem uro, belo mizo iz jelovine in nekaj stolov. Sveča, ki me je bila s svojimi prameni privabila, je gorela na mizi. Za mizo je sedela starejša žena in pletla nogavico. Imela je precej sirov obraz, ali bila je tako čista kot vse okoli nje.

Stara žena ni bila bogve kako zanimiva, pač pa mi je privlačila pogled druga skupina blizu ognjišča, ki se je grela ob njem. Bili sta to dve mladi, dražestni dami; prva je sedela na gugalniku, druga na stolčku. Nosili sta obleko iz krepa in bombazena; velik star prepelčar je bil položil glavo na krilo prve, dočim je druga mladenka držala črno mačico na krilu.

Čudno prebivališče je bila tista kuhinja za take prebivalce! Kdo sta neki bili? Hčerki stare žene ne, ker je bila le-ta preprosto opravljena, dočim sta bili dami lepo oblečeni in po videzu prav omikani. Nikjer še nisem bila videla takih obrazov, in vendar se mi je dozdevalo, da mi je znana vsaka poteza njunih lic. Ne mogla bi trditi, da sta bili lepi — prebledi in presniti sta bili. Ko sta se tako nagibali nad knjigo, sta bili videti malone strogi. Na polici je stala še druga sveča in dve veliki knjigi, v kateri sta često pogledali. Kakor da je to bil kak slovar, h kateremu sta se morali zatekati po kako besedo. Tako mirno je bilo v sobi, kakor da so bile osebe le tenje in razsvetljena soba kaka slika. Slišala sem nihalo ure in igle pleteče žene. Ko je v sobici nekdo izpregovoril, sem razločevala vsako besedo.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da je preminul v Gradcu, gospod

Rudolf Bizjak

urar in posestnik v Mariboru.

Truplo dragega pokojnika prepeljemo iz Gradca v Maribor, kjer ga položimo k večnemu počitku danes, dne 29. marca ob 17. uri, na mestnem pokopališču na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 1. aprila v stolni župni cerkvi ob 7. uri zjutraj.

Maribor, Ljubljana, dne 29. marca 1932.

ŽALUJOČI OSTALI.

zastopniki se sprejmejo

Soklič
najpreglednejša kartoteka
Soklič, Maribor Tel. 2510

Solnčno čisto sobo
oddam. Radvanjska c. 6. 1032

Opremljeno sobo
oddam enemu ali dvema boljšima delavcema. Glavni trg 4, dvorišče. 1036

Sadno drevje naročite takoj, da ga pravočasno dobite. Pomlad bo kratka. Povpraševanje veliko. Drevsničar Josip Rosenberg, Maribor, Tržaška cesta 64. 892

Dva gospoda ali dve gospodični sprejemem na stanovanje; s posebnim vvhodom. Naslov v upravi »Večernik«. 1029

Lepo, veliko, solnčno, opremljeno sobo z električno razsvetljavo, s posebnim vvhodom in souporabo kopalnice počeni oddam s 1. aprilom. Stritarjeva 29, I. nadstropje. 1031

737

NAJNOVEJŠE MODNE LISTE

Šivilje pozor!

za pomlad in poletje

dobite v knjigarni in papirnici
TISKOVNE ZADRUGE
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Razpošiljamo jih tudi po povzetju! Dopisnica zadostuje!